

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 21. februarja 2013*

„Uredba (ES) št. 1206/2001 — Sodelovanje pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah — Neposredno pridobivanje dokazov — Določitev izvedenca — Izvedensko delo, opravljeno deloma na ozemlju države članice predložitvenega sodišča in deloma na ozemlju druge države članice“

V zadevi C-332/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hof van Cassatie (Belgija) z odločbo z dne 27. maja 2011, ki je prispela na Sodišče 30. junija 2011, v postopku

ProRail BV

proti

Xpedys NV,

FAG Kugelfischer GmbH,

DB Schenker Rail Nederland NV,

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, A. Borg Barthet, M. Ilešič (poročevalec), J.-J. Kasel, sodniki, in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za ProRail BV S. Van Moorleghem, odvetnik,
- za Xpedys NV, DB Schenker Rail Nederland NV in Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV M. Godfroid, odvetnik,
- za belgijsko vlado J.-C. Halleux in T. Materne, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za češko vlado M. Smolek in J. Vlácil, agenta,
- za nemško vlado K. Petersen, agentka,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, agent,
- za švicarsko vlado D. Klingele, agent,
- za Evropsko komisijo A.-M. Rouchaud-Joët in R. Troosters, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. septembra 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 121).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo ProRail BV (v nadaljevanju: ProRail) na eni strani ter družbami Xpedys NV (v nadaljevanju: Xpedys), FAG Kugelfischer GmbH (v nadaljevanju: FAG), DB Schenker Rail Nederland NV (v nadaljevanju: DB Schenker) in Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV (v nadaljevanju: SNCB) na drugi strani zaradi nesreče vlaka na poti iz Belgije na Nizozemsko.

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1206/2001

- 3 V uvodni izjavi 2 Uredbe št. 1206/2001 je navedeno, da „[je treba] [z]a zagotovitev neoporečnega delovanja notranjega trga [...] izboljšati, predvsem poenostaviti in pospešiti sodelovanje med sodišči na področju pridobivanja dokazov“.
- 4 V uvodnih izjavah 6 in 7 te uredbe je navedeno:
 - „(6) Do danes ne obstaja pravni akt s področja pridobivanja dokazov, ki bi bil zavezujoč za vse države članice Evropske skupnosti. Haaska konvencija z dne 18. marca 1970 o pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini velja le za enajst držav članic Evropske unije.
 - (7) Ker je za odločitev v civilni ali gospodarski zadevi, ki se obravnava na sodišču v državi članici, pogosto nujno potrebno dokaze pridobiti v drugi državi članici, delovanje Skupnosti ne more biti omejeno na področje posredovanja sodnih in zunajsodnih listin [...]. Zaradi tega je treba še naprej izboljševati medsebojno sodelovanje med sodišči držav članic na področju pridobivanja dokazov.“
- 5 V uvodni izjavi 15 navedene uredbe je navedeno:
 - „Za lažje pridobivanje dokazov mora biti sodišču v državi članici v skladu z njenim pravom omogočeno, da jih pridobi neposredno v drugi državi članici, če to omenjena država članica sprejme, in pod pogoji, ki jih določi osrednji organ ali pristojni urad zaprosene države članice.“

- 6 Člen 1 Uredbe št. 1206/2001, naslovljen „Področje uporabe“, določa:
- „1. Ta uredba se uporablja v civilnih ali gospodarskih zadevah, kadar sodišče države članice, v skladu s pravom te države, zaprosi:
- (a) da pristojno sodišče druge države članice pridobi dokaze;
 - (b) neposredno pridobivanje dokazov v drugi državi članici.
2. Zaposilo ne sme biti podano z namenom pridobitve dokaza, ki ni namenjen uporabi v začetem ali predvidenem sodnem postopku.
3. V tej uredbi se izraz ‚država članica‘ nanaša na države članice razen Danske.“
- 7 Člen 3 Uredbe št. 1206/2001, naslovljen „Osrednji organ“, določa:
- „1. Vsaka država članica imenuje osrednji organ, odgovoren za:
- (a) oskrbovanje sodišč s podatki;
 - (b) iskanje rešitev morebitnih težav, ki lahko nastopijo v zvezi z zaprosilom;
 - (c) dostavljanje zaprosila pristojnemu sodišču v izjemnih primerih na zaprosilo sodišča, ki je zaprosilo.
2. Zvezna država, država, v kateri velja več pravnih sistemov, ali država z avtonomnimi področnimi enotami lahko imenuje več osrednjih organov.
3. Za odločanje o zaprosilih v skladu s členom 17 vsaka država članica imenuje osrednji organ iz odstavka 1 tega člena ali enega ali več pristojnih uradov.“
- 8 Poglavje II te uredbe, ki se nanaša na posredovanje in izvršitev zaprosil za pridobivanje dokazov, vsebuje oddelek 3, naslovljen „Pridobivanje dokazov na zaprosenem sodišču“, ki je sestavljen iz členov od 10 do 16 navedene uredbe.
- 9 Člen 10 Uredbe št. 1206/2001, naslovljen „Splošne določbe o izvrševanju zaprosila“, določa:
- „1. Zaprošeno sodišče zaprosilo izvrši brez odlašanja in najkasneje v roku 90 dni od njenega [njegovega] prejema.
2. Zaprošeno sodišče zaprosilo izvrši v skladu s pravom svoje države članice.
- [...]“
- 10 Člen 17, ki ureja neposredno pridobivanje dokazov sodišča, ki je zaprosilo, določa:
- „1. Kadar sodišče zaprosi, da se dokazovanje izvede neposredno v drugi državi članici, predloži zahtevo osrednjemu organu ali pristojnemu uradu iz člena 3(3) v tej državi [...].
2. Neposredno pridobivanje dokazov se lahko opravi le, če je lahko izvršeno prostovoljno brez prisilnih ukrepov.
- Kadar neposredno pridobivanje dokazov pomeni, da bo oseba zaslišana, sodišče, ki je zaprosilo, obvesti to osebo, da bo izvršitev izvedena prostovoljno.

3. Pridobivanje dokazov mora izvršiti član sodnega osebja ali katera koli druga oseba, na primer izvedenec določen po pravu države članice sodišča, ki je zaprosilo.

4. V roku 30 dni od prejema zaprosila osrednji organ ali pristojni urad zaprosene države članice [...] obvesti sodišče, ki je zaprosilo, če je zaprosilo odobreno, in če je treba, pod katerimi pogoji prava države članice sodišča, ki je zaprosilo, bo izvršitev potekala.

Zlasti lahko osrednji organ ali pristojni urad v državi članici, kateri pripadata, določita sodišče, ki bo sodelovalo pri izvršitvi pridobivanja dokazov, z namenom, da se zagotovi pravilna uporaba tega člena in izpolnjevanje določenih pogojev.

Osrednji organ ali pristojni urad mora spodbujati uporabo sredstev komunikacijske tehnologije, na primer videokonferenc ali telekonferenc.

5. Osrednji organ ali pristojni urad lahko odkloni neposredno pridobivanje dokazov, le če:

- (a) zaprosilo ne sodi v področje uporabe te uredbe, kot je opredeljeno v členu 1;
- (b) zaprosilo ne vsebuje vseh potrebnih podatkov v skladu s členom 4;
- (c) je zaproseno neposredno pridobivanje dokazov v nasprotju s temeljnimi načeli pravnega reda države članice osrednjega organa ali pristojnega urada.

6. Sodišče, ki je zaprosilo, jo [ga] izvrši v skladu s pravom države članice, ki ji pripada, ne glede na pogoje, določene v odstavku 4.“

- 11 Člen 21(2) Uredbe št. 1206/2001, ki ureja razmerje do trenutnih ali prihodnjih sporazumov ali dogovorov med državami članicami, določa:

„Ta uredba ne ovira držav članic pri ohranitvi ali sklenitvi sporazumov ali dogovorov med dvema ali več državami, da bi tako še bolj olajšale pridobivanje dokazov, pod pogojem, da so tovrstni sporazumi in dogovori v skladu s to uredbo.“

Uredba (ES) št. 44/2001

- 12 Člen 31 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) določa:

„Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva začasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja, ki jih predvideva pravo te države članice, tudi v primeru, ko so po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojna sodišča druge države članice.“

- 13 Poglavje III Uredbe št. 44/2001 z naslovom „Priznanje in izvršitev“ vsebuje člen 32, ki določa:

„Za namene te uredbe pomeni ‚sodna odločba‘ vsako odločbo, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na njeno poimenovanje, vključno s sklepom, odredbo, odločbo ali sklepom o izvršbi, kakor tudi odločitev o stroških, ki jo izda sodni uradnik.“

- 14 Člen 33(1) te uredbe določa:

„Sodna odločba, izdana v državi članici, se v drugih državah članicah prizna, ne da bi bilo potrebno za priznanje začeti kakršen koli poseben postopek.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 15 V Amsterdamu (Nizozemska) se je 22. novembra 2008 iztiril tovorni vlak na poti iz Belgije na Nizozemsko.
- 16 Po tej nesreči so bili pri belgijskih in nizozemskih sodiščih uvedeni sodni postopki. Postopek pred nizozemskimi sodišči, ki ga je družba ProRail sprožila za plačilo odškodnine za škodo, ki je nastala na nizozemskem železniškem omrežju, ni predmet te zadeve.
- 17 Spor o glavni stvari pred belgijskimi sodišči v postopku za izdajo začasne odredbe poteka med družbo ProRail ter štirimi drugimi družbami, povezanimi z navedeno nesrečo, in sicer Xpedys, FAG, DB Schenker in SNCB.
- 18 Družba ProRail s sedežem v Utrechtu (Nizozemska) upravlja najpomembnejše železniške proge na Nizozemskem in z železniškimi podjetji, med drugim z družbo DB Schenker, sklepa sporazume o dostopu.
- 19 Družba DB Schenker, prav tako s sedežem v Utrechtu, je zasebno prevozno podjetje, katerega železniški vozni park sestavljajo vagoni, ki jih je prvotno leta 2001 najela od družbe SNCB s sedežem v Bruslju (Belgija).
- 20 Družba Xpedys, ki ima prav tako sedež v Bruslju, je po navedbah družb DB Schenker in SNCB 1. maja 2008 prevzela vlogo najemodajalke teh vagonov.
- 21 Družba FAG s sedežem v Schweinfurtu (Nemčija) je proizvajalka vagonskih delov, kot so osi, osni ležaji, osni zatiči in ohišja ležaja.
- 22 Družba DB Schenker je po nesreči, in sicer 11. februarja 2009, proti družbama Xpedys in SNCB kot najemodajalki dela vagonov, vpletenih v navedeno nesrečo, začela postopek za izdajo začasne odredbe pri predsedniku rechtbank van koophandel te Brussel (sodišče za gospodarske zadeve v Bruslju), namenjen določitvi izvedenca. Družbi ProRail in FAG sta bili intervenientki v postopku. V tem postopku je družba ProRail navedenemu sodišču predlagala, naj ne ugotovi zahtevku za določitev izvedenca, če pa bi bil izvedenec kljub temu določen, naj se njegove naloge omejijo na ugotovitev škode na vagonih, naj se ne odredi preiskava celotnega nizozemskega železniškega omrežja in naj se mu odredi, da svojo nalogo opravi v skladu z določbami Uredbe št. 1206/2001.
- 23 Predsednik rechtbank van koophandel te Brussel je s sklepom z dne 5. maja 2009 ugodil predlogu družbe DB Schenker za izdajo začasne odredbe. Določil je izvedenca in obseg njegovih nalog, ki jih je moral večinoma opraviti na Nizozemskem. V okviru teh nalog bi se moral izvedenec odpraviti na kraj nesreče na Nizozemskem in na vsak kraj, kjer bi lahko prišel do pomembnih ugotovitev, da bi določil vzrok nesreče, škodo, ki je nastala na vagonih, in obseg škode. Poleg tega mu je bilo naloženo, naj ugotovi proizvajalca in stanje nekaterih tehničnih elementov vagonov, način natovarjanja in dejansko osno obremenitev vagonov. Nazadnje naj bi izvedenec preiskal železniško omrežje in železniško infrastrukturo, ki jo upravlja družba ProRail, in se izreči o tem, ali je k nastanku nesreče morda prispevala tudi navedena infrastruktura in koliko.
- 24 Družba ProRail je zoper navedeni sklep pri hof van beroep te Brussel (pritožbeno sodišče v Bruslju) vložila pritožbo, s katero je primarno predlagala, naj se določitev izvedenca razglasi za neutemeljeno, podredno pa, naj se naloge belgijskega izvedenca omejijo na ugotovitev škode na vagonih, če se lahko opravijo v Belgiji, naj se ne dovoli nikakršna preiskava celotnega železniškega omrežja in železniške infrastrukture na Nizozemskem ali obračun med strankami, če pa izvedenec ostane določen, naj se odredi, da svoje naloge na Nizozemskem opravi po postopku iz Uredbe št. 1206/2001.

- 25 Hof van beroep te Brussel je pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno, zato je družba ProRail vložila kasacijsko pritožbo pri predložitvenem sodišču, pri čemer je zatrjevala kršitev členov 1 in 17 Uredbe št. 1206/2001 ter člena 31 Uredbe št. 44/2001.
- 26 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je treba, če želi sodišče države članice v drugi državi članici neposredno pridobiti dokaze, kot je izvedensko mnenje, predhodno pri organih te države članice zaprositi za dovoljenje na podlagi členov 1 in 17 Uredbe št. 1206/2001. Sprašuje se tudi, ali je člen 33(1) Uredbe št. 44/2001, v skladu s katerim se sodna odločba, izdana v državi članici, v drugih državah članicah prizna, ne da bi bilo treba začeti kakršen koli poseben postopek, upošteven za obravnavano zadevo.
- 27 V teh okoliščinah je Hof van Cassatie prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člena 1 in 17 [Uredbe št. 1206/2001] ob upoštevanju med drugim evropske ureditve o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ter načela, izraženega v členu 33(1) [Uredbe št. 44/2001], da se odločbe, sprejete v državi članici, priznajo v drugi državi članici, ne da bi bil za to potreben poseben postopek, razlagati tako, da mora sodišče, ki naloži preiskavo, zaupano sodnemu izvedencu in pri kateri naj bi se naloge izvajale deloma v državi članici, v kateri je sodišče, deloma pa tudi v drugi državi članici, pred neposrednim izvajanjem zadnjenavedenih nalog uporabljati samo in izključno postopek, uveden z Uredbo [št. 1206/2001], naveden v njenem členu 17, ali tako, da se lahko sodnemu izvedencu, ki ga določi ta država, preiskava, ki jo je treba izvajati deloma v drugi državi članici Evropske unije, naloži tudi na podlagi določb, ki ne izhajajo iz Uredbe [št. 1206/2001]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Dopustnost

- 28 Družbe Xpedys, DB Schenker in SNCB trdijo, da predlog za sprejetje predhodne odločbe ni dopusten, ker je povsem hipotetičen in ni upošteven za rešitev spora o glavni stvari, ker naj Uredbe št. 1206/2001 v tem sporu ne bi bilo mogoče uporabiti.
- 29 Najprej, zatrjujejo, da je pobudo za čezmejno izvedensko delo v tej zadevi dala ena od strank v sporu, in ne sodišče, kot se zahteva s členoma 1 in 17 Uredbe št. 1206/2001. Dalje, člen 17 te uredbe v povezavi z njeno uvodno izjavo 7 naj bi se uporabljal le, če nacionalno sodišče meritorno odloča o zadevi, kar pa v tem postopku ne. Poleg tega menijo, da čezmejnega izvedenskega dela ni mogoče šteti za izvajanje javne oblasti države članice na ozemlju druge države članice. Nazadnje, uporaba Uredbe št. 1206/2001 v sporu o glavni stvari naj bi podaljšala postopek, kar naj bi bilo v nasprotju s cilji navedene uredbe, to je poenostaviti in pospešiti pridobivanje dokazov.
- 30 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso v postopku iz člena 267 PDEU, ki temelji na jasni ločitvi nalog nacionalnih sodišč in Sodišča, zgolj nacionalno sodišče pristojno za ugotavljanje in presojo dejanskega stanja spora o glavni stvari ter za razlago in uporabo nacionalnega prava. Prav tako le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ob upoštevanju posebnosti zadeve presoja nujnost in ustreznost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato je Sodišče, kadar se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, načeloma dolžno odločiti (glej zlasti sodbe z dne 12. aprila 2005 v zadevi Keller, C-145/03, ZOdl., str. I-2529, točka 33, z dne 11. septembra 2008 v zadevi Eckelkamp in drugi, C-11/07, ZOdl., str. I-6845, točki 27 in 32, ter z dne 25. oktobra 2012 v zadevi Rintisch, C-553/11, točka 15).

- 31 Zato lahko Sodišče predlog nacionalnega sodišča za sprejetje predhodne odločbe zavrne samo, če je jasno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, ki so potrebni za to, da bi lahko na zastavljena vprašanja koristno odgovorilo (glej zlasti sodbo z dne 14. junija 2012 v zadevi Banco Español de Crédito, C-618/10, točka 77, in zgoraj navedeno sodbo Rintisch, točka 16).
- 32 Ugotoviti pa je treba, da to v obravnavanem primeru ne velja.
- 33 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je namreč jasno razvidno, da je razlaga členov 1 in 17 Uredbe št. 1206/2001 potrebna za rešitev spora o glavni stvari, saj kasacijska pritožba, vložena pri Hof van Cassatie, temelji na kršitvi teh členov. Tako bo z razlago Sodišča glede navedenih členov predložitvenemu sodišču pojasnjeno, ali ta nasprotujeta temu, da se odredi izvedensko delo v postopku v glavni stvari, ki ga je treba deloma opraviti v drugi državi članici, ne da bi se upoštevala navedena uredba.
- 34 Natančneje, glede ugotovitve, da postopek v glavni stvari ne spada na področje uporabe Uredbe št. 1206/2001, ker pridobivanje dokazov ni bilo odrejeno po uradni dolžnosti, temveč na pobudo ene od strank, je treba poudariti, da je iz člena 1(1) navedene uredbe razvidno, da se ta uredba uporablja, kadar sodišče države članice zaprosi bodisi, da sodišče druge države članice pridobi dokaze, bodisi za neposredno pridobivanje dokazov v drugi državi članici, pri čemer ni pomembno, ali je pobudo za to dala ena od strank ali sodišče samo.
- 35 Dalje, glede trditve, da Uredbe št. 1206/2001 ni mogoče uporabiti v postopku za izdajo začasne odredbe, je treba ugotoviti, da mora biti v skladu s členom 1(2) te uredbe zaprosilo za pridobivanje dokazov podano zaradi pridobitve dokaza, ki je namenjen uporabi v začetem ali predvidenem sodnem postopku. Torej se navedena uredba ne uporablja samo v okviru meritornega odločanja o zadevi, temveč tudi v postopku za izdajo začasne odredbe.
- 36 Nazadnje, glede trditev, da izvedenec, kot je ta v postopku v glavni stvari, ne izvaja javne oblasti in da je uporaba Uredbe št. 1206/2001 v zadevnem postopku podaljšala njegovo trajanje, je treba ugotoviti, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 32 sklepnih predlogov, da se nanašata na vsebino obravnavane zadeve in torej ne moreta vplivati na njeno dopustnost.
- 37 V teh okoliščinah je treba predlog za sprejetje predhodne odločbe šteti za dopusten.

Vsebinska presoja

- 38 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člena 1(1)(b) in 17 Uredbe št. 1206/2001 v povezavi s členom 33(1) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da mora sodišče, ki želi, da se pridobivanje dokazov, zaupano izvedencu, opravi na ozemlju druge države članice, to pridobivanje dokazov odrediti na podlagi teh določb Uredbe št. 1206/2001.
- 39 Najprej je treba ugotoviti, da člen 33 Uredbe št. 44/2001 ne more vplivati na odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, saj se to nanaša na pridobivanje dokazov v drugi državi članici, in ne na priznavanje sodne odločbe, izdane v eni državi članici, s strani druge države članice. Zato se je treba pri odgovoru na to vprašanje omejiti na razlago členov 1(1)(b) in 17 Uredbe št. 1206/2001.
- 40 Ugotoviti je treba, da se Uredba št. 1206/2001 v skladu z njenim členom 1(1)(b) uporablja v civilnih ali gospodarskih zadevah, kadar sodišče države članice v skladu s pravom te države zaprosi za neposredno pridobivanje dokazov v drugi državi članici.

- 41 Pogoji za tako neposredno pridobivanje dokazov so določeni v členu 17 te uredbe. To pridobivanje se lahko v skladu z odstavkoma 1 in 4 tega člena opravi neposredno v zaproseni državi članici po predhodnem dovoljenju osrednjega organa ali pristojnega urada te države. V skladu z odstavkom 3 navedenega člena mora to pridobivanje dokazov opraviti član sodnega osebja ali katera koli druga oseba, na primer izvedenec, določen po pravu države članice sodišča, ki je zaprosilo.
- 42 V zvezi s tem je najprej treba spomniti, da se Uredba št. 1206/2001 načeloma uporablja le takrat, kadar se sodišče države članice odloči pridobiti dokaze na enega od načinov, ki sta določena v tej uredbi, v takih primerih pa mora slediti postopkom, ki jih narekujeta ta načina (sodba z dne 6. septembra 2012 v zadevi Lippens in drugi, C-170/11, točka 28).
- 43 Dalje je treba poudariti, da je v skladu z uvodnimi izjavami 2, 7, 8, 10 in 11 Uredbe št. 1206/2001 njen cilj preprosto, učinkovito in hitro izvajanje čezmejnega pridobivanja dokazov. Pridobivanje dokazov sodišča države članice v drugi državi članici ne sme podaljšati nacionalnega postopka. Zato je bila z navedeno uredbo za vse države članice razen Kraljevine Danske sprejeta ureditev, da bi se preprečile ovire, ki bi se lahko pojavile na tem področju (glej sodbo z dne 17. februarja 2011 v zadevi Weryński, C-283/09, ZOdl., str. I-601, točka 62, in zgoraj navedeno sodbo Lippens in drugi, točka 29).
- 44 Poleg tega, kot je pojasnil generalni pravobranilec v točki 62 sklepnih predlogov, ta uredba ne omejuje možnosti pridobivanja dokazov v drugih državah članicah, temveč je njen namen krepitev teh možnosti s spodbujanjem sodelovanja med sodišči na tem področju.
- 45 Tema ciljema pa ne sledi razlaga členov 1(1)(b) in 17 Uredbe št. 1206/2001, po kateri bi moralo sodišče države članice vsako izvedensko delo, ki ga je treba opraviti neposredno v drugi državi članici, odrediti v skladu z načinom pridobivanja dokazov, ki je določen v teh členih. V nekaterih okoliščinah se lahko izkaže, da je za sodišče, ki odredi tako izvedensko delo, preprosteje, učinkoviteje in hitreje, da dokazov ne pridobi na podlagi navedene uredbe.
- 46 Nazadnje, razlago, da Uredba št. 1206/2001 ne ureja izčrpno čezmejnega pridobivanja dokazov, temveč je njen cilj le olajšati takšno pridobivanje z omogočanjem uporabe drugih sredstev, ki imajo enak cilj, potrjuje člen 21(2) Uredbe št. 1206/2001, ki izrecno dovoljuje sporazume ali dogovore med državami članicami, katerih namen je še bolj olajšati pridobivanje dokazov, če so ti sporazumi in dogovori skladni s to uredbo (zgoraj navedena sodba Lippens in drugi, točka 33).
- 47 Vendar je treba pojasniti, da glede na to, da mora izvedenec, ki ga je določilo sodišče države članice, oditi na ozemlje druge države članice, da bi opravil izvedensko delo, ki mu je zaupano, to delo v nekaterih okoliščinah lahko posega v javno oblast države članice, v kateri se mora opraviti, zlasti če gre za delo, ki ga je treba opraviti na krajih, vezanih na izvajanje te oblasti, ali krajih, do katerih je dostop ali drug poseg prepovedan ali dovoljen samo pooblaščenim osebam.
- 48 V takih okoliščinah je – razen če se sodišče, ki želi odrediti čezmejno izvedensko delo, odpove pridobitvi navedenega dokaza, in če med državama članicama ni sporazuma ali dogovora v smislu člena 21(2) Uredbe št. 1206/2001 – način pridobivanja dokazov, določen v členih 1(1)(b) in 17 navedene uredbe, edini, ki sodišču države članice omogoča izvedbo izvedenskega dela neposredno v drugi državi članici.
- 49 Iz zgoraj navedenega izhaja, da nacionalnemu sodišču, ki želi odrediti izvedensko delo, ki ga je treba opraviti na ozemlju druge države članice, ni nujno treba uporabiti načina pridobivanja dokazov, ki ga določata člena 1(1)(b) in 17 Uredbe št. 1206/2001.
- 50 Take razlage ni mogoče izpodbiti z argumenti o nastanku te uredbe in zlasti ne z okoliščino, da v tej uredbi ni bil sprejet predlog določbe, ki je za primere čezmejnega izvedenskega dela izrecno določal možnost, da sodišče države članice neposredno določi izvedenca, brez odobritve ali predhodnega obveščanja druge države članice.

- 51 To določbo je namreč treba razlagati glede na prvotni predlog Uredbe št. 1206/2001, ki je predvideval le en način pridobivanja dokazov, in sicer pridobivanje dokazov, ki ga opravi zaproseno sodišče druge države članice. Ta določba, ki ni dopuščala, da dokazovanje z izvedencem izvede sodišče druge države članice, je bila izjema od tega edinega načina pridobivanja dokazov. Okoliščina, da Uredba št. 1206/2001 ne vsebuje take določbe, pa še ne pomeni, da mora nacionalno sodišče, ki odredi čezmejno dokazovanje z izvedencem, vedno uporabiti način pridobivanja dokazov, določen s to uredbo.
- 52 V nasprotju s tem, kar zatrjuje družba ProRail, te razlage ne izpodbije niti ugotovitev Sodišča iz točke 23 sodbe z dne 28. aprila 2005 v zadevi St. Paul Dairy (C-104/03, ZOdl., str. I-3481), v skladu s katero bi bilo v okoliščinah zadeve, v kateri je bila izdana navedena sodba, mogoče predlog za zaslihanje priče uporabiti kot sredstvo za izognitev pravilom Uredbe št. 1206/2001, ki pod enakimi jamstvi in z enakimi učinki za vse posameznike urejajo posredovanje in izvršitev zaprosil sodišča države članice, zato da se pridobijo dokazi v drugi državi članici.
- 53 Kot je Sodišče že rzsodilo, je treba to ugotovitev razlagati ob upoštevanju okoliščin v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba, v katerih je bilo mogoče predlog ene od strank za predhodno zaslihanje priče – vložen neposredno pri sodišču države članice stalnega prebivališča priče, ki pa ni bilo pristojno za meritorno obravnavanje zadeve – dejansko uporabiti kot sredstvo za izognitev pravilom Uredbe št. 1206/2001, saj lahko pristojnemu sodišču, na katero mora biti naslovljen ta predlog, onemogoči, da navedeno pričo zasliši po pravilih, ki jih določa ta uredba (glej zgoraj navedeno sodbo Lippens in drugi, točka 36). Okoliščine obravnavane zadeve pa se razlikujejo od okoliščin zadeve, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba St. Paul Dairy, saj se dokaz, ki ga je treba pridobiti, nahaja večinoma v drugi državi članici kot tisti, v kateri je zaproseno sodišče, tako da ima to sodišče možnost, da uporabi Uredbo št. 1206/2001.
- 54 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba na predloženo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 1(1)(b) in 17 Uredbe št. 1206/2001 razlagati tako, da sodišču države članice, ki želi, da se pridobivanje dokazov z izvedencem opravi na ozemlju druge države članice, tega pridobivanja dokazov ni nujno treba odrediti na podlagi teh določb.

Stroški

- 55 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) rzsodilo:

Člena 1(1)(b) in 17 Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da sodišču države članice, ki želi, da se pridobivanje dokazov z izvedencem opravi na ozemlju druge države članice, tega pridobivanja dokazov ni nujno treba odrediti na podlagi teh določb.

Podpisi